

Մ աշտոցի Ա րձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG-ը 10 տարեկան

Այս թիւով.....

Նոր Կիրակի (Կրկնագատիկ) Էջ 2-3

Մայիս ամսուան բացատրական տօնացոյց: Էջ 3-6

Շարական Նոր Կիրակիին
Սուրբ Խաչի Երեւման Տօն

Բացատրութիւն Հայց. Առար. Եկեղեցւոյ
Ս. Պատարագին (շար. 7) Էջ 7-8

Եզակի Գիրեր Էջ 9

Աշակերտ Ըլլալու Գինը Էջ 10

Աղերս առ Աստուած Էջ 11

Շնորհակալ ենք Էջ 11

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Էջ 13-16

Ամսուան Համարը

«Ոեւէ մէկը որ Քրիստոսի միացած է՝ նոր արարած է. այլեւս չէ՛ այն՝ ինչ որ էր նախապէս, որովհետեւ ամբողջութեամբ նորոգուեցաւ»: Բ. Կորնթացիներուն 5.17

Մայիս 2011 (ԺԸ տարի թիւ 9)

Կ... Կրկնագատիկ
Կանաչ Կիրակի
Կարմիր Կիրակի

Խաչքարի Հեղինակ՝
Ժողովրդական Վարպետ
Ռուբեն Նալբանդյան

Հաւատք

Կրօն

Եկեղեցի

Լեզու

Մշակոյթ

Նոր Կիրակի (Կրկնազատիկ)

Արեւելեան Եկեղեցիներ Չատկին յաջորդող Կիրակիին կու տան ՆՈՐ մակդիրը, այն բացայայտ պատճառով, որ Չատիկը ըլլալով գերագանց Կիրակին, անոր յաջորդողը կ'ըլլայ սկիզբը տարւոյն բոլոր Կիրակիներուն: Իսկ Արեւմտեան Եկեղեցին զայն կը կոչէ «ՄՊԻՏԱԿ ԿԻՐԱԿԻ»: Մենք պիտի ուզէինք ասիկա խորհրդանշական ակնարկութիւն մը նկատել այն սպիտակ մաքրութեան որ Եկեղեցիին մէջ կը տիրապետէ. Չատկական հաղորդութիւններէ եւ հոգեկան մաքրագործումներէ յետոյ: Հայաստանեայց Եկեղեցին, սակայն, ունի ուրիշ անուանակոչում մը այս Կիրակիին համար – ԿՐԿՆԱԶԱՏԻԿ – ինչ որ կը նշանակէ թէ այս Կիրակիին կը կրկնուին Չատկական ուրախութիւնները, ինչպէս նաեւ Չատկին տիրող հոգեւոր ու ընկերային մթնոլորտը:

Ըստ այս Կիրակիի շարականներու մեկնաբանութեան, Նոր Կիրակիին իր մէջ կը բովանդակէ մարդկային կեանքի վերանորոգութեան խորհուրդը:

Կեանքը երկրի վրայ իր գոյութիւնը կը շարունակէ ոչ միայն պտղաբերելով եւ սերնդագործելով, այլ նաեւ ու առաւելաբար վերանորոգուելով: Այնքան կենսական է վերանորոգութիւնը կեանք ունեցող արարածներու համար, որքան հունտ ու պտուղ արտադրելը, որքան ձագ ու զաւակ բերելը:

Բնութեան գեղեցկագոյն երեւոյթներէն է վերանորոգութիւնը: Ո՞ր սիրտը չէ բացուած երբ ձմրան մեռելութենէ յետոյ նշմարած է նշենին որ հարսնացեր է, ծիրանին՝ որ ծաղկեր է, խոպանացած ու ցամքած դաշտեր ու լեռներ, որոնք դալարիքով պճնուած են եւ որոնց վրայ տակաւ առ տակաւ, երանգ առ երանգ ծաղիկներ իրենց բնականարները կը բանին: Ո՞ր հոգին չէ լեցուած հրճուանքով երբ միջատներ, թիթեռներ, թռչուններ ու դաշտի կենդանիներ, որոնք ձմրան մեծագոյն մասամբ անյայտացած էին, վերստին կը լեցնեն բնութիւնը կենսուրախ գեղումով:

Վերանորոգութիւնը նոյնքան կենսական ու կարեւոր է մարդկային բանական կեանքին մէջ: Մեր բջիջներուն պէս մեր ոգեղէն կառուցուածքին տարրերն ալ ենթակայ են մաշումի եւ մահուան: Ծառերն ու ծաղիկները անձրեւով ու արեւով յազենալէ յետոյ կ'արթնան, կը վերակենդանան: Արտաքին ազդակներ անհրաժեշտ են նաեւ մեր ներքին կեանքի վերանորոգութեան համար: Մեր գաղափարները, մեր համոզումները, մեր սերը, մեր հաւատքը եւ այն ամէնը, որոնք չեն երեւիր եւ որոնք սակայն կը կազմեն մեր ներքին կեանքը, ներքին մարդը, կը կարօտին նոր ներարկումի, նոր աւիշի, նոր արեւի եւ անձրեւի:

Յիսուս է մարդկային բանական կեանքի գերագոյն վերանորոգիչը: Ան վերանորոգեց Հին Ուխտը, որ մաշած էր այլեւս եւ իր նպատակին չէր ծառայեր, աւելի շիտակ՝ Աստուծոյ նոր նպատակին անբաւարար էր: Յիսուս պէտք տեսաւ ՆՈՐ ՈՒԽՏ մը հաստատել նոր քարոզութեամբ եւ զայն կնքեց իր արիւնով: Նորոգեց հին պատուիրանները. նոր «գինին» նոր «տիկերու» մէջ լեցուց: Ամէն մարդ որ կը լսէր իր քարոզութիւնը կամ ականատես կ'ըլլար իր հզօր գործերուն զարմացած կամ զայրացած կ'ըսէր. «Այս ի նչ նոր ուսուցում է» (Մարկ. Ա. 27): Յիսուս «նոր պատուիրան» մը տուաւ համայն մարդկութեան – սիրոյ պատուիրանը:

Առաքեալները, որոնք ոգեւին նորոգուած էին Քրիստոսի քարոզութեամբ, յարութեամբ ու մանաւանդ Սուրբ Հոգիի ներգործութեամբ, նոյն վերանորոգութիւնը կը թելադրեն բոլորին: Պօղոս Առաքեալ, որ արդարեւ Յիսուսի ուղղակի եւ անմիջական ազդեցութեամբ հոգեպէս եւ հիմնովին վերակենդանացաւ, իր նամակներուն մէջ հզօր շեշտ կը դնէ այս լարին վրայ: «Չարութեան հին խմորը դուրս նետեցէք ձեզմէ, որպէսզի ամբողջութեամբ նոր եւ անխմոր զանգուած մը ըլլաք» (Ա. Կորնթ. Ե. 7): Կը պնդէ «Նոր մարդ, նոր արարած» ըլլալու անհրաժեշտութեան վրայ: «Կարեւորը մարդուս թլփատուած կամ անթլփատ ըլլալը չէ, այլ «նոր արարած» ըլլալը» (Գաղ. Զ. 15): «Ուստի մոռցէ՛ք ձեր հին ինքնութիւնը, այսինքն: ձեր նախկին ապրելակերպը, որ խափուսիկ ցանկութիւններով ապականած էր, վերանորոգուեցէ՛ք հոգիով՝ ձեր մտածելակերպը փոխելով, եղէք նոր մարդ մը՝ Աստուծոյ պատկերին համաձայն ստեղծուած, եւ ապրեցէ՛ք ճշմարիտ կեանքը՝ արդարութեամբ ու

Մայիս ամսուան բացատրական տօնացոյց

Կիր. 1	Նոր Կիրակի (Կրկնագատիկ)
Կիր. 8	Աշխարհամատրան - Կանաչ Կիրակի Մայրերու օր
Կիր. 15	Կարմիր Կիրակի
Կիր. 22	Երեւուժն Ս. Խաչի
Շբթ. 28	Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան Տարեդարձ (93-ամեակ)
Կիր. 29	Զ. Կիրակի Յինանց

սրբութեամբ» (Եփս. Դ. 22-25): «Մոռցէ՛ք ձեր հին կեանքն ու նախկին գործերը, եւ նոր մարդ եղէք՝ ձեր Արարչին պատկերին համաձայն նորոգուելով, որպէսզի կարենաք զԻնք ճանչնալ» (Կոռ. Գ. 9-10): «Նոյնիսկ եթէ մարմնապէս հետզհետեւ կը քայքայուինք, բայց ներքնապէս կը նորոգուինք օրէ օր» (Բ. Կորնթ. Դ. 16):

Ու Նոր Կտակարանը իր վախճանին կը բերուի երբ Յայտնութեան Գրքի Տեսանողը կ'ըսէ. «Ապա տեսայ նոր երկինք մը եւ նոր երկիր մը, որովհետեւ նախկին երկինքն ու երկիրը անյայտացան... Ան որ գահին վրայ նստած էր, ըսաւ.

- Ահաւասիկ ամէն ինչ նոր կը դարձնեմ» (Յայտ. Իա. 1-5):

Քրիստոնէական հիմնական այս գաղափարին յատկացուած է Նոր Կիրակին: Եւ օրուան շարականը, որ Ներսէս Լամբրոնացիի քերթողական բարձր ոճով գրչին արգասիքն է, կը յայտարարէ մարդկային ցեղի նորոգութիւնը մեղքի եւ մահուան հնութենէ եւ կը հռչակէ այս Կիրակին իբրեւ Նաւակատիքը, այսինքն սկիզբը մեր փրկութեան:

Շարականին սկիզբը յիշուած «Նորոգեալ Կղզիք»ը քրիստոնէայ դարձած ազգերն են. նոյն նշանակութիւնը ունի յաջորդ տողի «Եկեղեցիք հեթանոսաց» բացատրութեան հետ: Շարականի երկրորդ տունով Սրբազան Բանաստեղծը խօսքը կ'ուղղէ «Հարսին», այսինքն Եկեղեցիին, ըսելով. «Ներսէն զարդարուէ ոսկեճամուկ զգեստներով պճնուած». այսինքն առաքինութիւններով եւ սրբութեամբ նորոգուէ: Երրորդ տունի «Միոնի Որդիները» եկեղեցիի զաւակներն են: Շարականի այս համարով կը թելադրուի անոնց. «Ուրախացէք ի Քրիստոս թագաւորն» եւ ձեր հոգիներուն հնութենէն նորոգուած ըլլալու առիթով Նաւակատիք տօնեցէք եւ օրհնեցէք հրեշտակներու հետ «փառաց թագաւոր» Քրիստոսը:

Երանի անոնց, որոնց մէջ չէ մեռած եռանդը, հաւատքը եւ տրամադրութիւնը վերանորոգուելու: Անոնք պիտի նմանին հօգօր արծիւին, որ ամէն տարի կը փոխէ իր փետուրները եւ խորհրդանշանը կը հանդիսանայ երկարակեցութեան եւ անսպառ ոյժի: Անոնք պիտի նմանին խնձորենիին որ ամէն տարի նոր ծաղիկներով եւ նոր տերեւներով կը պատմուճանուի, եւ ամէն տարի նոր պտուղներով կը բեռնաւորուի:

Գիտէի՞ր թէ

. Հայաստանի Հանրապետութեան Զինանշանին կեդրոնը Արարատ լեռն է որուն վրայ կը հանգչի Նոյեան Տապանը:

. Հայերէնը Հայաստանի պաշտօնական լեզու հռչակուեցաւ Դեկտեմբեր 1919-ին:

. 1918-1920 Անկախ Հայաստանի վերջին դաշնագիրը՝ Մերի Դաշնագիրը ստորագրուեցաւ 10 Օգոստոս 1920-ին:

ՇԱՐՈՒԿԱՆ ՆՈՐ ԿԻՐԱԿԻՒՆ

- Օրհնութիւն -

Նորոգեալ կրդիք առ Աստուած, եկեղեցիք հեթանոսաց,
Ի գլխոց լերանց գոչմամբ ձայնի, տուք ըզփառս Աստուծոյ.
Եւ պատմեցէք զքաջութիւն Յարուցելոյն ի մեռելոց:

Երկնաւոր փեսային հարսնացեալ եկեղեցի Աստուծոյ,
Զարդարեա ի ներքոյ ի հանդերձս յոսկեհուրս պըսակեալ.
Քանզի ահա գայ առ քեզ Քրիստոս փառաց թագաւորն:

Ը՛ստացեալ որդիք Սիոճսի, ի թագաւորն Քրիստոս,
Տօնեցէք ցնծութեամբ գնաւակատիս հոգւոց մերոց նորոգեալք ի հնութենէ.
Եւ ընդ հրեշտակս օրհնեսցուք զՔրիստոս փառաց թագաւորն:

Սքանչելի է խորհուրդ տնօրէնութեան քո, Քրիստոս,
Որ իջեր է ի չօրէ, ի սէր հարսին եկեղեցւոյ գոր ընտրեցեր.
Որով փառաբանիս, Քրիստոս, անմահ թագաւոր:

Երեւեցար յարուցեալ եկեղեցւոյ քո հիմանցն,
Յորմէ Թովմաս հրաժարեր ոչ հաւատալ զքեզ տեսողացն.
Որում ցուցեր այսօր փափագողին զվերս մարմնոյդ:

Սարսելով Թովմայի շօշափէր զխոցուած տիգին եւ զբեւեռացն,
Եւ գոչելով վերաձայնէր Տէր եւ Աստուած դաւանելով ըզյարուցեալդ.
Որով առաք զերանին որք ոչ տեսեալ հաւատացար:

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Նորոգուած կրդիներ, Ազգերու եկեղեցիներ,
Լեռներու կատարներէն բարձրաձայն փառք տուէք Աստուծոյ.
Եւ պատմեցէք քաջութիւնը Յարուցեալին:

Երկնաւոր փեսային հարսնացեալ եկեղեցի Աստուծոյ,
Զարդարուէ ներքնապէս ոսկեհուր հանդերձներով պճնուած.
Քանզի կ'իջնէ քեզի Քրիստոս փառաց թագաւորը:

Ուրախացէք, Սիոնի որդիներ, Քրիստոս թագաւորով,
Տօնեցէք ցնծութեամբ նաւակատիքը մեր հոգիներուն.
Եւ օրհնեցէք հրեշտակաց հետ զՔրիստոս, փառաց թագաւորը:

Սքանչելի է, Քրիստոս, խորհուրդը տնօրէնութեանդ,
Որ իջար չօրմէ ի սէր Հարսիդ եկեղեցւոյ,
Որմէ փառք կը ստանաս, Քրիստոս, անմահ թագաւոր:

Երեւեցար յարուցեալ եկեղեցւոյդ հիմքերուն,
Իսկ բացական՝ Թովմաս չէր հաւատար տեսնողներուն.
Որուն սակայն ցոյց տուիր այսօր վերքերը մարմնոյդ:

Սարսափահար Թովմաս կը շօշափէր հետքը վերքիդ եւ գամերուն,
Ու բարձրաձայն յարուցեալդ Տէր եւ Աստուած կը դաւանէր:
Որով մենք ալ երանուեցանք, զի չտեսած Քեզ հաւատացինք:

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ ԵՐԵՒՄԱՆ ՏՕՆ

Ի յերկնից երեւեալ նշանն յաղթութեան այսօր, հեթանոսաց ծագեաց լոյսն ողորմութեան (Շարական)

Ամէն տարի՝ Ս. Զատկին յաջորդող հինգերորդ կիրակի օրը, մեր երանաշնորհ հայրապետներու տնօրինութեան համաձայն Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին կը յիշատակէ Սուրբ Խաչի երևման տօնը՝ մէկ անգամ ևս յիշելով Տիրոջ չարչարանքները, անոր խաչելութիւնը, և խաչի վրայ անոր թափած անմեղ արեան շնորհիւ մարդկային ցեղի փրկութիւնը: Այս տօնը պատմական դէպքի մը յիշատակութիւնն է:

351 թ-ի Մայիսի 7-ին, Կիւրեղ Երուսաղեմացի հայրապետի օրով, օրուայ երրորդ ժամուն (ժամը 9-ին) երկնքի վրայ կ'երևի Փրկիչի խաչի նշանը՝ տարածուելով Գողգոթայէն մինչև Ձիթենեաց լեռը:

Այս դէպքին ականատես կ'ըլլան ոչ միայն Երուսաղեմի մէջ բնակող քրիստոնէաները, այլև տարբեր դաւանանքներու ու կրօններու պատկանող մարդիկ: Խաչի պայծառ երևումէն նոյնիսկ արեգակը կը մթագնի: Բոլորը կը շտապեն եկեղեցի, իրենց սրտի խորերէն աղօթելու առ Աստուած գոհութիւն յայտնելով Բարձրեալին՝ այս մեծ շնորհին արժանացած ըլլալու համար: Երկնային հրաշքի շնորհիւ շատեր կը հաւատան Յիսուսին, կը մկրտուին սուրբ Կիւրեղի ձեռքով՝ անդամագրուելով Քրիստոսի Եկեղեցոյ: Այս դէպքին առթիւ Կիւրեղ հայրապետ նամակ մը կը գրէ Բիւզանդիայի Կոստանդին կայսրին, որ Մեծն Կոստանդիանոսի որդին էր: Նամակին մէջ սուրբը կը պատմէ Երուսաղեմի խաչի երևման մասին՝ յորդորելով, որ վերջինս հաստատ փսայ իր քրիստոնէական ճշմարիտ հաւատքի մէջ, ինչպէս նաև հաւատարիմ՝ նիկիական դաւանութեան: Այս թուրթը Ե. դարուն կը թարգմանուի հայերէնի և կ'ընթերցուի տօնի օրուայ առաւօտեան ժամերգութեան աւարտին՝ կատարուող անդաստանէն առաջ:

Մեր բազմադարեան պատմութեան մէջ ալ քիչ չեն խաչի երևումները: Երանելի Կորինը, ինչպէս նաև քերթողահայր Մովսէս Խորենացին, Հայ Եկեղեցոյ երբամեծ վարդապետ Մեսրոպ Մաշտոցի մահուան և թաղման կապակցութեամբ արձանագրած են, որ Վաղարշապատ քաղաքին մէջ օրեր շարունակ խաչի լուսապայծառ նշանը փայլեր է այն տան վրայ, ուր սուրբն աւանդեր էր իր հոգին: Այդ նոյն նշանն ալ առաջնորդ է եղեր բազմութեան՝ ամբողջ յուղարկաւորութեան ընթացքին: Եւ այսքան տարիներ յետոյ, շատերու մօտ հարց կրնայ ծագիլ թէ ի՞նչ է խաչը քրիստոնէաներուս համար, և ի՞նչ է անոր նշանակութիւնը:

Խաչը Հռոմէական կայսրութեան ժամանակ մահապարտները անարգելու և նախատելու համար էր: Խաչելութիւնը ոչ միայն անպատուաբեր վախճան կը համարուէր, այլև հին աշխարհի յայտնագործած ամենաանմարդկային և դաժան պատիժներէն մէկն էր: Դատապարտեալը մերկ կը գամէին խաչին՝ ենթարկելով զանազան մարմնական խոշտանգումներու: Եւ խաչեալը կը տանջուէր, արևի կիզիչ ճառագայթները կ'այրէին անոր գլուխը, անբնական վիճակէն մարմինը կ'ուռճէր, վերքերը կը բորբոքէին՝ անտանելի ցաւեր պատճառելով: Մահապարտը, երկար տանջուելէ յետոյ, կ'աւանդէր հոգին: Այդ ժամանակ տախտակներէ շինուած այդ գործիքը մահուան խորհրդանիշն էր: Հին Կտակարանին մէջ կը կարդանք. «Անիծեալ է ան, որ փայտէ կը կախուի» (Բ Օր. ԻԱ 23), բայց մեր Տէրն ու Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս խաչի վրայ հեղած իր թանկագին արեամբ կենաց և օրհնութեան միջոցի վերածեց զայն՝ «այդ անէծքէն մեզ ազատեց, ինք մեր տեղը անէծքի առարկայ դառնալով» (Գաղ. Գ 13): Աստուածորդին միացաւ խաչափայտին՝ սրբագործելով զայն և մեզ տալով «զէնն յաղթութեան» ընդդէմ սատանայի ու անոր

խաբկանքներուն: Եթէ մինչն Քրիստոս խաչն անարգանքի և նախատինքի նշանն էր, ապա Տիրոջ խաչելութեամբ անոր մէջ դրուեցաւ կեանքի խորհուրդը, և մարդ արարածը հնարաւորութիւն ստացաւ նոր արարած ըլլալու. «Ուեւ մէկը որ Քրիստոսի միացած է նոր արարած է. այլեւս չէ՛ այն ինչ որ էր նախապէս» (Բ Կորնթ. Ե 17): Քրիստոս խաչի վրայ ներեց մեզի, մեր մեղքերու պարտամուրհակը վերցուց մէջտեղէն՝ գամելով զայն խաչափայտին:

Մարդկութեան փրկութեան համար մարմնացած Աստուած խաչուեցաւ, թաղուեցաւ, բայց երրորդ օրը հրաշափառապէս յարութիւն առաւ մեռելներէն՝ քանդելով մահուան կապանքները: Այո՛, յարութիւն առաւ Տէրը, որովհետև Լոյսը չէր կրնար գերեզմանի մթութեան մէջ մտնել: Եւ այս իրողութիւնը նկատի ունենալով է որ սուրբ Կիւրեղ Երուսաղէմացին կ'ըսէ. «Կը դաւանիմ Խաչը, քանզի գիտեմ Յարութիւնը»: Հետևաբար խաչը մեզ համար յոյսի, սիրոյ, յաղթանակի և փրկութեան նշանն է, որուն վրայ Աստուածորդին պարտութեան մատնեց սատանային՝ մեր առաջ բանալով դրախտի դուռը, որը մինչ այդ փակուած էր մեր նախածնողներ Ադամի ու Եւայի անհնազանդութեան պատճառով: Յիսուս խաչին վրայ ցոյց տուաւ իր անհուն սէրն ու անբաւ ողորմածութիւնը աղամորդիներուս նկատմամբ: Տէրն իր փրկագործութեան խորհուրդով խաչը վերածեց յաղթութեան նշանի: Եւ այս գիտակցութեամբ ու խոր համոզումով է որ քրիստոնէութեան մունետիկ Պօղոս Առաքեալ ի լուր բոլորին կ'ազդարարէ. «Քաւ լիցի, որ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ» (Գաղ. Զ 14): Այո՛, տէրունական նշանը ճշմարիտ քրիստոնէաներուս համար պարծանքներու պարծանքն ու Աստուծոյ անսահման սիրոյ արտայայտութիւնն է անկեալ մարդու նկատմամբ: Ճիշդ է, անհաւատ ու Տէրը չճաշակած մարդոց համար խաչի վրայ Քրիստոսի այս զոհողութիւնն անիմաստ և անհասկանալի կը թուի, բայց մեզի համար, որ մեր սրտերուն մէջ ընդունել ենք ճշմարիտ Աստուծ՝ Յիսուս Քրիստոսը, խաչը դարձեր է փրկութեան գրաւականը: Անգիտութեան խաւարին մէջ խարխափող այս մարդոց մասին է առաքեալի խօսքը. «Որովհետեւ, ինչպէս յաճախ կ'ըսէի եւ հիմա եւս լալով կ'ըսեմ, մեր մէջ կան շատեր՝ որոնց կեանքը թշնամանք է Քրիստոսի խաչին: Անոնց վերջը կորուստ է, որովհետեւ իրենց Աստուածը իրենց փորն է: Ամօթալի բաներով կը հպարտանան եւ միայն երկրաւոր բաներու մասին կը խորհին» (Փիլիպ. Գ 18-19):

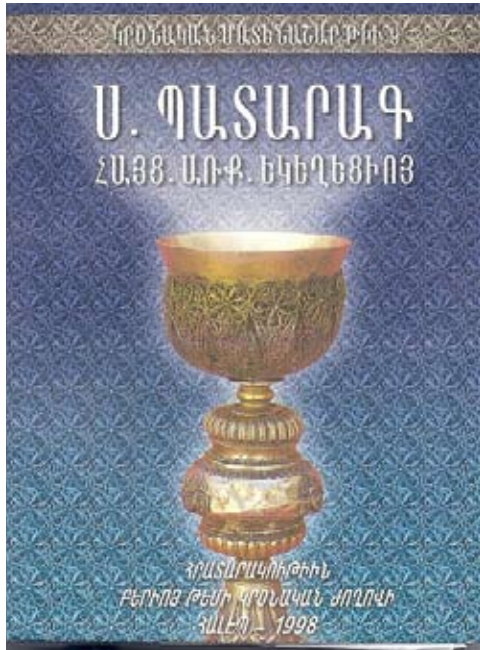
Ապաւինելով խաչի զօրութեանը՝ մենք կը խափանենք չարը, խաչակնքելով, մենք մեզի Աստուծով կը զօրացնենք, եւ անով կը զարդարենք մեր հոյակերտ եկեղեցիները, անով կը կնքենք մեր զաւակները, անով կը պսակուինք, անով ալ գերեզման կ'իջնենք յաւիտենական կեանքի յոյսով: Ինչպէս Տիրոջ երկրային կեանքը խաչի ճանապարհ մը եղաւ, այնպէս ալ քրիստոնէաներուս համար այս ժամանակաւոր կեանքը խաչի ճանապարհ է:

Ճանապարհ մը, որ անձուկ ու դժուար է, քարքարոտ ու փշոտ, բայց որու վերջնական հանգրուանը Տիրոջ խոստացած երկնային արքայութիւնն է: Սուրբ խաչի երևման տօնէն բխող պատգամն է, որ խաչակնքումը մեզի համար ոչ թէ ձևական ու մեքենական շարժում մըն է, այլ ամէն անգամ երբ կը խաչակնքենք պահ մը կ'անդրադառնանք այն մեծ ինքնագոհութեան, որ Աստուած իրականացուց խաչին վրայ մեր փրկութեան համար: Մեր աղօթքը կը վերառաքենք առ ամենաբարին Աստուած՝ կրկնելով սուրբ հայրերու շուրթերուն բիրեղացած սրտառուջ մաղթանքը.

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւեն, Տէր Յիսուս,
յորժամ երեւիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսաւորս:
Յայնժամ մեք մի ամաչեցուք
յուսացեալքս ի քեզ, այլ զօրութեամբ քով
մեծաւ բերկրեցուք ընդ աջմէ քումմէ
որպէս զորդիս լուսոյ և որդիս տուրնջեան:

Բացատրութիւն՝ Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ Սուրբ Պատարագին «շար. 7»

Կը շարունակենք ներկայացնել Բերիոյ թեմի տարիներու Բարեջան Առաջնորդ, եւ մեր Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ այժմու Հոգևոր Տեսուչ Գերշ. Տ. Սուրեն Ս. Արք. Գաթարոյեանի «Բացատրութիւն Ս. Պատարագ»-ի բաժինը 1998ի Հալէպի մէջ հրատարակուած Ս. Պատարագ Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ գրքոյկէն:

Անցեալ անգամ տեսանք թէ պատարագիչ քահանան երկրպագելէ ետք Ս. Սեղանին, կը խնդրէ Երկնաւոր Հօրմէն՝ ամենակալէն, որպէսզի մշտնջենակից եւ բնութենակից Ս. Հոգին դրկէ հաւատացեալ ժողովուրդին եւ յատկապէս Ս. Սեղանին վրայ գտնուող ընծաներուն, որ Ս. հոգւոյ ներգործութեամբ ՆՇԽԱՐը կը փոխակերպուի Քրիստոսի ՄԱՐՄՆՈՅՆ եւ ԳԻՆԻՆ՝ Քրիստոսի ԱՐԵԱՆ:

Ողջ եկեղեցին կ'ողջունէ Ս. Հոգւոյ ներգործումը, իսկ պատարագիչ քահանան երեք անգամ կ'օրհնէ մաղմային վրայ գտնուող նշխարը, կ'աղօթէ եւ աղօթքը որպէս աղերսանք Ս. Հոգիին կը ներկայացնէ: Ապա մաղման դնելով սկիհին վրայ, ՆՇԽԱՐն ու ԳԻՆԻՆ միասնաբար կ'օրհնէ եւ Ս. Հոգիին կ'ընծայէ:

Դպիրները կը ներբողեն Աստուածորդիին Ս. պատարագումը. ըսելով:

«Ով Որդի Աստուծոյ, դուն որ պատարագուած ես որպէս գրաւական հաշտութեան՝ Հօր Աստուծոյ եւ մարդուն միջեւ եւ որպէս կեանքի հաց կը բաշխուիս մեր մէջ, կ'աղաչենք քեզի, քու սուրբ արեանդ հեղումով, ողորմութիւն շնորհէ քու արեամբդ փրկուած հօտին»:

Իրագործուած է Աստուածային Սուրբ Խորհուրդը, Աստուածորդին ներկայ է Ս. Սեղանին վրայ, որպէս հաղորդութիւն բաշխուելու, եւ պատարագիչը կ'ըսէ .

«Որպէսզի, այս բոլորին համար ըլլայ՝ բոլոր հաղորդուողներուս համար դառնայ մեղքերու տիրապետութենէն ազատագրման, քաւութեան եւ թողութեան նշան»:

Հօր Աստուծոյ ընծայուած երախտագիտական օրհներգութենէն ետք, երբ Որդի Աստուծոյ պատարագումը արդէն իսկ իրագործուած է, դպիրները այս անգամ իրենց աղերսանքը կը ներկայացնեն Ս. Երրորդութեան երրորդ անձնաւորութեան՝ Ս. Հոգի Աստուծոյ:

«Ո՛վ Սուրբ Հոգի, դուն որ երկինքէն իջնելով քու փառակցիդ խորհուրդը (Մարմնոյ եւ Արեան) կ'ամբողջացնես մեր ձեռքերով, կ'աղաչենք քեզի, անոր արեան հեղումով հանգիստ շնորհէ մեր ննջեցեալներու հոգիներուն»:

Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ ներկայութիւնը իր լրումին կը հասցնէ Ս. Պատարագի խորհուրդը: Հոգևոր այս ցնծութեան մէջ, երբ երկինքն ու երկիրը կամրջուած են, Յաղթական եկեղեցին կու գայ միանալու շնչոդ, քրիստոնէական հաւատքով ապրող Զինուորեալ եկեղեցւոյ: Եկեղեցին իր ամբողջութեան մէջ պէտք է տօնախմբէ Աստուածորդւոյն Ս. Պատարագումը: Պատարագիչ քահանան կարգով կը հրաւիրէ Աստուածամայրը, Ս. Յովհաննէս Մկրտիչն ու Ստեփանոս Նախավկան մասնակից դառնալու Ս. Պատարագի խորհուրդին: Այս յիշատակութենէն ետք՝ Սարկաւազը, ընթացք տալով Պատարագիչ քահանային Աստուծոյ ուղղած խնդրանքին, կը յիշատակէ Յաղթական եկեղեցւոյ լոյս դեմքերը:

Առաջին հերթին Առաքեալներուն, Մարգարէներուն, Վարդապետներուն, Հայրապետներուն, Եպիսկոպոսներուն, երէցներուն, ուղղափառ սարկաւազներուն եւ

բոլոր սուրբերուն:

Երկրորդ համարով կը յիշատակուին Հայց. եկեղեցւոյ հիմնադիր եւ առաջին գոյգ լուսաւորիչներուն Թադէոս եւ Բարթողիմէոս Առաքեալներուն անունները, որոնց կը յաջորդեն մեր եկեղեցւոյ հաւատքի մեծ առաջնորդներուն՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի, Արիստակեսի, Վրդանէսի, Յուսիկի, Գրիգորիսի, Ներսէս Պարթեւի, Սահակի, Դանիէլի, Խաղի, Մեսրոպ Վարդապետի, Գրիգոր Նարեկացիի, Ներսէս Կլայեցիի (Շնորհալի), Յովհաննէս Որոտնեցիի, Գրիգոր եւ Մովսէս Տաթեւացի վարդապետներուն անունները:

Յիշատակութեան երրորդ բաժինը կ'ընդգրկէ առանձնակեաց եւ անապատական բոլոր այն առաքինասէր կրօնաւորները, որոնք ճգնողական կեանքով անտեսեցին այն ինչ որ կեանքին կը պատկանէր, բայց գրկանքին ընդմէջէն սնուցին իրենց հոգիները երկնային եւ յաւիտենական հացով ու դարձան Քրիստոնէական տոկուն հաւատքի անմար ջահերը:

Յիշատակութեան չորրորդ բաժինը կ'ընդգրկէ բոլոր բարեպաշտ այն թագաւորներն ու Աստուածասէր իշխանները, որոնք արդարօրէն դարձան քրիստոնէական կրօնքի ամրակայման ռահվիրաները:

Վերջապէս կը յիշատակուին բոլոր այն հաւատացեալները, այր թէ կին, ծեր թէ երիտասարդ, առանց սեռի եւ տարիքի խտրութեան, որոնք Քրիստոսի անունով ննջած են՝ հաւատքով եւ սրբութեամբ:

Մեծ խորհուրդով հաւատացեալներուն սրտերը բացուած են Աստուծոյ: Իւրաքանչիւր հաւատացեալի սրտի խնդրանքը կամ աղերսանքը թռիչք կ'առնէ, աղօթքի կը վերածուի եւ եկեղեցին, որպէս Նոր Երուսաղէմ՝ կ'ընդունի իրեն եկող հաւատացեալներուն ուխտերն ու խնդրանքները:

Նախ Պատարագիչ քահանան իր առանձնական աղօթքով իր խնդրանքները կը ներկայացնէ պատարագեալ Աստուածորդւոյն, որպէսզի իր սիրով շաղախէ հաւատացեալներուն սրտերը, հաստատուն պահէ անոնց հաւատքը, աշխարհին խաղաղութիւն պարգեւէ, հիւանդներուն առողջութիւն շնորհէ, եւ վտանգներու ու տառապանքներու մէջ գտնուողներուն՝ ազատում տայ: Պատարագիչ քահանան նաեւ կը խնդրէ օդի բարեխառնութիւն, դաշտերու պտղաբերութիւն եւ բոլոր ննջեցեալներու հոգիներուն լոյս եւ յաւիտենական հանգիստ: Կը խնդրէ Տիրոջմէ, որպէսզի իր աստուածային ողորմութեան մէջ անշարժ խաղաղութեամբ պահէ Ընդհանրական եւ Առաքելական եկեղեցին, որ ազատագրուած է Աստուածորդւոյն Սուրբ Խաչով եւ փրկուած իր Միածին Որդւոյն Արիւնով: Կ'ոգեկոչէ բոլոր ուղղափառ Եպիսկոպոսները, որոնք ուղիղ վարդապետութեամբ կը մեկնաբանեն եւ կը սորվեցնեն Աստուծոյ ճշմարիտ խօսքը:

Վերոյիշեալ խնդրանքներէն ետք պատարագիչ քահանան իր աղերսանքը՝ Աստուծոյ ուղղելով, յիշատակութիւնը կը կատարէ հայոց Հայրապետին եւ Թեմի Առաջնորդին եւ անոնց երկար կեանք մաղթելով՝ ուղիղ վարդապետութեամբ:

Խնդրանքները կը շարունակուին, այս անգամ սարկաւագին կողմէ, Աստուծոյ ընծայուած գոհութեան եւ փառաբանութեան խօսքերուն ընդմէջէն: Դարձեալ կը յիշատակուին Հայոց հայրապետին եւ Առաջնորդին անունները, որոնց կու գայ միանալու յիշատակումը քահանային, որ պատարագը կը մատուցանէ: Կը յիշատակուին զօրութիւններն ու յաղթութիւնները քրիստոնէայ թագաւորներուն եւ բարեպաշտ իշխաններուն: Եւս առաւել կը յիշատակուին հանգուցեալ հայրապետները եւ եկեղեցւոյ շինութեան իրենց մասնակցութիւնը բերողները: Ազատութեան մաղթանք եւ աղօթք կը վերառաքուի բոլոր այն եղբայրներուն համար, որոնք կը հեծծեն գերութեան մէջ եւ շնորհի տուչութիւն ներկայ հաւատացեալ ժողովուրդին:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Ապրիլ ամսուան պատասխանները

Մանկապարտեզի անկիւն

24. Կիրակին, երկրաշարժ, հրեշտակը, քարը, փնտռէք, յարութիւն, աշակերտներուն, Գալիլիա, տեսնէք Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. գ. խոնարհութեան 2. ա. Սուրբ հաղորդութիւնը 3. բ. Պետրոսը 4. դ. կ'աղօթէր 5. 17 6. գ. Աստուծոյ հրեշտակը 7. դ. Հինգշաբթի 8. դ. Հինգշաբթի 9. ա. Ուրբաթ 10. ա. Մէկշաբթի

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. բ. Աւագ Երեքշաբթի 2. դ. Աւագ Հինգշաբթի 3. ա. Աւագ Երկուշաբթի 4. ա.

Դատաւորի բ. Գալստեան գ. Ծաղկազարդ 5 գ. Չորեքշաբթի 6. 96 7. Մեքաստիա 8. ա. Աւագ Ուրբաթ 9. Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ (Մուտն ի Վիրապ) 10. գ. Ոչխար, ե. Բաղարջ հաց

Երկրորդականի անկիւն

1. յարութիւնը, կեանքը, հաւատայ, մեռնի, ապրի 2. յարեալ, մեռելոց, Օրհնեալ, յարութիւնն 3. Ասիա 4. Ղազարոսի յարութիւնը 5. գ. Աւագ Չորեքշաբթի 6. գ. 7 7. Մագդաղենացին, միւս 8. Յովհաննէս, Պետրոս 9. բ. 30 արծաթ դահեկան 10 համբուրելով

Եզակի գիրեր Հայերէն գիրերով Sudoku

բ	ը	է	ե	դ	գ	զ	թ	ա
զ	թ	ե	ը	ա	բ	է	զ	դ
դ	զ	ա	թ	է	զ	բ	ե	ը
ե	զ	դ	զ	թ	է	ը	ա	բ
ը	ա	զ	բ	ե	դ	թ	է	զ
թ	է	բ	զ	ը	ա	զ	դ	ե
ա	ե	ը	թ	զ	է	դ	բ	զ
զ	դ	թ	ա	բ	ը	ե	զ	է
է	բ	զ	դ	զ	ե	ա	ը	թ

դ					ա		է	ը
	է	զ	բ					թ
		զ	դ	զ			ա	
ե	ը	բ	զ	է				
	ա						զ	
				թ	բ	ը	է	է
	է			ը	դ	թ		
է					թ	ա	զ	
բ	դ		զ					է

Նախորդ «Եզակի գիրեր»ուն լուծումը

Ամբողջացուր քառակուսիները, գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւոր միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր

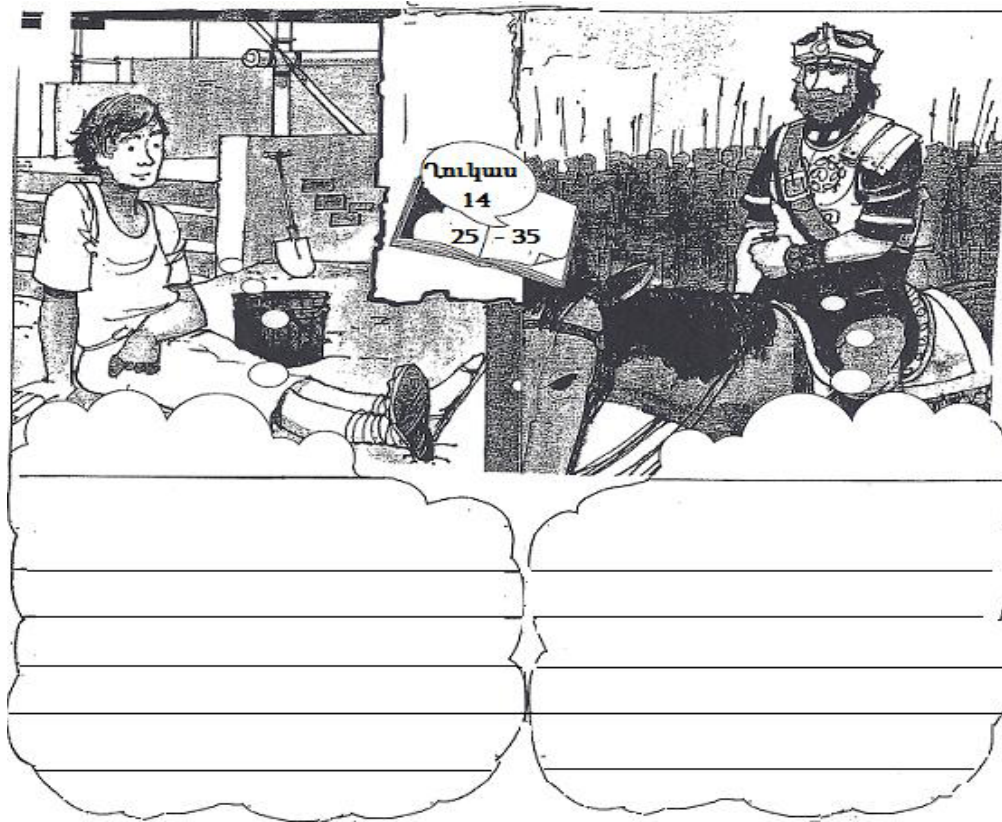
- . հորիզոնական գիծի վրայ
- . ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- . իննեակ քառակուսիի մէջ:

Աշակերտ ըլլալու գինը
Ղուկաս 14:25-35

Յիսուս կը սիրէր առակներով խօսիլ իր հետետորդներուն, աւելի հասկնալի դարձնելու համար իր ըսածը, նաեւ, բացատրելու համար ճիշդ այն ինչ որ ինք կը փափաքէր փոխանձել անոնց:

Այս հաստուածի մէջ Յիսուս ցոյց կուտայ թէ ով կրնայ իր աշակերտը ըլլալ, ինչ ձեւով եւ ինչ կ'ակնկալուի իրմէ:

Յիսուսի առակին մէջ Ղուկաս 23-35 այս մարդիկը ի՞նչ կը կարծէք որ կը մտածեն: Քանի մը նախադասութիւն գրէ իւրաքանչիւր նկարի տակ:

Կը փորձեն իրեն բացատրել որ այլեւս միշտ հետս պիտի մնայ, բայց կարծես չի հասկնար:

Աղերս Առ Աստուած
Ա.Ա.

Տէ՛ր, աչքերս յառած գետին
Բայց իմ սիրտս քու սուրբ գահին՝
Ես կը խնդրեմ պաղատագին
Շնորհ ըրէ քու ծառային:

Տէ՛ր, դատաւոր ես անաչառ,
Եթէ եղած եմ անարդար
Կամ մեղանշած գիտակցաբար
Ներէ ինձի դուն հայրաբար:

Լոյս տուր մտքիս քու լապտերով
Որ ունենամ հոգւոյ կորով,
Հարեւանիս ինձմէ խոով
Ըլլամ ներող, ցոյց տամ գորով:

Ուժ տուր ինձի Հայր Երկնաւոր
Քեզ ծառայեմ իբրեւ զինուոր,
Որքին, խեղճին անօթեւան
Ձեռք երկարեմ ես օգնութեան:

Ծունկի եկած, ես պաղատու
Որպէս անարժան խնդրարկու
Օրհնութիւնդ հայցեմ պիտի
Ժողովուրդին իմ հայրենի:

Տէ՛ր, շէն պահէ հայ ազգիս տուն,
Արեւ բաշխէ մանուկներուն,
Խաղաղութեան լոյս ծիածան
Թող կամարուի ի Հայաստան:

Շնորհներուդ արարչական
Երախտապարտ եմ յաւիտեան:

Շնորհակալ ենք

Շնորհակալ ենք Տէր Աստուած, զունաւոր

համար:

Շնորհակալ ենք Տէր Աստուած, իւրաքանչիւր կանաչ

համար:

Շնորհակալ ենք Տէր Աստուած, թռչող

համար:

Շնորհակալ ենք Տէր Աստուած,
մեր թանկագին

համար:

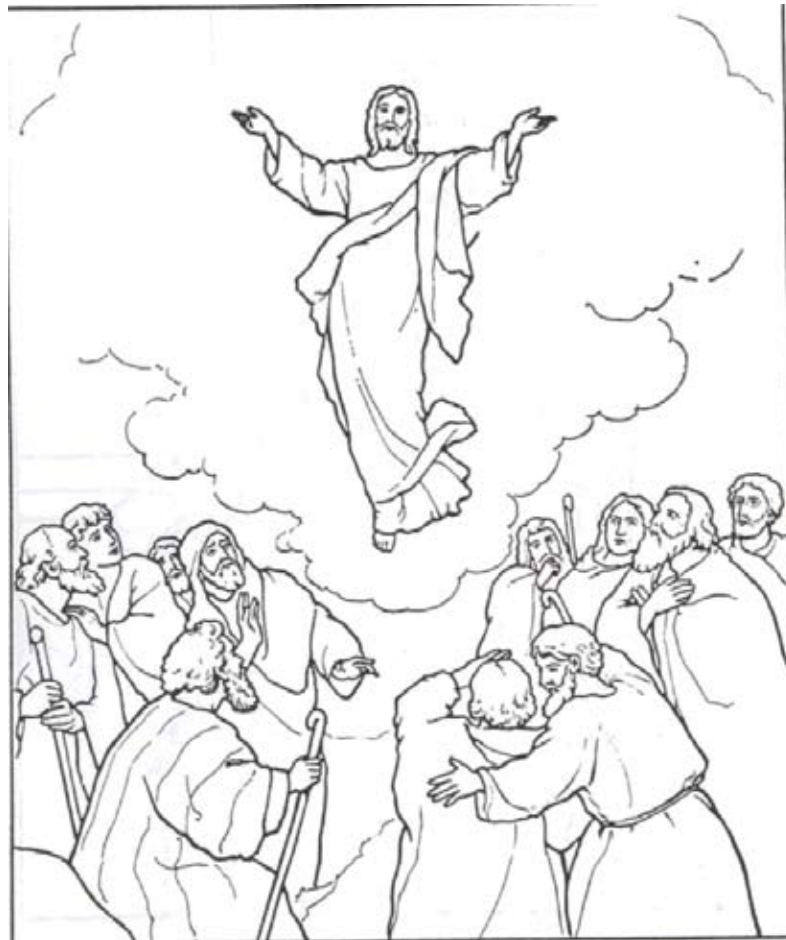
Եւ մանաւանդ, Շնորհակալ ենք Տէր Աստուած Քեզի, որ մեզ այնչափ սիրեցիր
եւ քու միածին Որդիդ դրկեցիր:

Ամէն:

Ուղեցոյց Սիրոյ

- 1- Սէր ունեցողը համբերատար է:
 Բոլորին հետ կը փորձեմ ըլլալ համբերատար:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 2- Սէր ունեցողը կ'ըլլայ քաղցրաբարոյ:
 Բոլորին հետ ազնիւ կը վարուիմ:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 3- Սէր ունեցողը չի նախանձիր:
 Բոլորին յաջողութիւնը կը քաջալերեմ:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 4- Սէր ունեցողը չի գոռոզանար:
 Մասնաւոր ուշադրութիւն չեմ պահանջեր շուրջիններէս:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 5- Սէր ունեցողը չի հպարտանար:
 Կը փորձեմ միշտ իմ անձս զսպել:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 6- Սէր ունեցողը անպատշաճ վարմունք չունենար:
 Անհաճոյ լեզու չեմ գործածեր եւ շուրջիններս չեմ քննադատեր:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 7- Սէր ունեցողը միայն ինքզինք չի մտածեր:
 Իմ ուզածս չեմ պահանջեր :
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 8- Սէր ունեցողը բարկութեամբ չի գրգռուիր եւ չարութիւն չի խորհիր:
 Կը փորձեմ զսպել իմ տրամադրութեանս թրթռումները:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 9- Սէր ունեցողը անհրաւորութեան վրայ չ'ուրախանար:
 Արդար եւ ներողամիտ կ'ըլլամ բոլորին հանդէպ:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար
- 10- Սէր ունեցողը ուրախակից կ'ըլլայ ճշմարտութեան:
 Համբերութեամբ կը տանիմ ամէն բան: Կը սիրեմ շուրջիններս եւ
 կ'ուրախանամ ճշմարտութեան համար:
 Դիւրին -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+----- Դժուար

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր Ըստ Ղուկաս 24.50-53ի
օրհնեց, երկինք, երկրպագեցին, զԱստուած, Բեթանիա,
բաժնուեցաւ, Երուսաղէմ
Յիսուսի համբարձումը այս տարի Յունիս ---- ին է:

Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ ----- եւ ձեռքերը
վեր բարձրացնելով ----- զանոնք: Եւ մինչ
կ'օրհներ, ----- անոնցմէ, դէպի -----
բարձրանալով: Անոնք ----- Յիսուսի եւ մեծ
ուրախութեամբ վերադարձան -----: Ամէն օր
տաճարին մէջ էին՝ գովելով ու օրհնաբանելով -----
-----:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Ի՞նչ կը կոչուի Սուրբ Զատիկին յաջորդող Կիրակի օրը:

Կրկնագատիկ կամ -----

2.- Ասոնցմէ ո՞ր մէկը սխալ է:

- ա. Նոր Կիրակի
- բ. Կապոյտ Կիրակի
- գ. Կարմիր Կիրակի
- դ. Կանաչ Կիրակի

3.- Հետեւեալներէն ո՞ր մէկուն պատկերը Հայաստանի Հանրապետութեան Զինանշանին վրայ կը գտնենք (երկու պատասխան):

- ա. Արարատ լեռը
- բ. Նոյեան Տապանը
- գ. 10 Պատուիրանները
- դ. Յիսուսի Համբարձումը

4.- Սուրբ Խաչին երեւումը ո՞ր տեղի ունեցաւ:

- ա. Երուսաղէմէն մինչեւ Երիքով
- բ. Երիքովէն մինչեւ Երուսաղէմ
- գ. Գողգոթայէն մինչեւ Զիթենեաց լեռ
- դ. Փոքր Մասիսէն մինչեւ Մեծ Մասիս

5.- Համբարձումը շաբթուան ո՞ր օրը կը տօնենք:

- ա. Երկուշաբթի
- բ. Երեքշաբթի
- գ. Չորեքշաբթի
- դ. Հինգշաբթի

6.- Պատարագի ընթացքին ո՞վ

(որո՞նք) կ'երգէ (կ'երգեն) «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...»:

- ա. Պատարագիչը
- բ. Սարկաւազը
- գ. Քահանան
- դ. Դպիրները

7.- Ողջոյն տուողը ի՞նչ կ'ըսէ:

Քրիստոս - մէջ --- յայտնեցաւ

8.- Ողջոյն ստացողը ի՞նչ կ'ըսէ:

----- է ----- Քրիստոսի

9.- Այս տարի Հայաստանի Ա. հանրապետութեան քանիէրրո՞րդ տարեդարձն է:

- ա. 96
- բ. 95
- գ. 94
- դ. 93

10.- Ո՞ր ստորագրուեցաւ Հայաստանի Ա. հանրապետութեան վերջին դաշնագիրը 10 Օգոստոս 1920-ին:

- ա. Սեւր
- բ. Լօզան
- գ. Պերլին
- դ. Փարիզ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. և Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Ի՞նչ կը կոչուի Սուրբ Զատիկին յաջորդող Կիրակի օրը (երկու ճիշդ պատասխան):

- ա. Կրկնագատիկ
- բ. Նոր Կիրակի
- գ. Կանաչ Կիրակի
- դ. Կարմիր Կիրակի

2.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք «Մայրերու Օրը»:

- ա. 1 Մայիս
- բ. 8 Մայիս
- գ. 15 Մայիս
- դ. 22 Մայիս

3.- Սուրբ Խաչի ո՞ր տօնը այս տարի Մայիս ամսուան ընթացքին տեղի կ'ունենայ:

- ա. Խաչվերաց
- բ. Երեւուժն Ս. Խաչի
- գ. Վարազայ Ս. Խաչ
- դ. Գիւտ Խաչի

4.- Գրէ՛ Ս. Զատկուան յաջորդող Կիրակի Օրերուն շիտակ շարքը:

- ա. Նոր Կիրակի, Կանաչ Կիրակի, Կարմիր Կիրակի
- բ. Կանաչ Կիրակի, Կարմիր Կիրակի, Նոր Կիրակի
- գ. Նոր Կիրակի, Կարմիր Կիրակի, Կանաչ Կիրակի
- դ. Կրկնագատիկ, Կարմիր Կիրակի, Կանաչ Կիրակի

5.- Այս տարի Համբարձումը Յունիս -- ին է:

6.- Պատարագի ընթացքին ո՞վ (որո՞նք) կ'երգէ (կ'երգեն) «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...»:

- ա. Պատարագիչը
- բ. Սարկաւազը
- գ. Քահանան
- դ. Դպիրները

7.- ա. Ողջոյն տուողը կ'ըսէ: «Քրիստոս - մէջ --- յայտնեցաւ»

բ. Ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ: «----- է -----
---- Քրիստոսի»:

8.- Հայերէնը ե՞րբ Հայաստանի պաշտօնական լեզու հռչակուեցաւ (ամիս եւ տարի):

-----, -----

9.- Այս տարի Հայաստանի Ա. հանրապետութեան քանիերո՞րդ տարեդարձն է:

- ա. 96
- բ. 95
- գ. 94
- դ. 93

10.- Ո՞ւր ստորագրուեցաւ Հայաստանի Ա. հանրապետութեան վերջին դաշնագիրը 10 Օգոստոս 1920-ին:

- ա. Սեւր
- բ. Լոզան
- գ. Պերլին
- դ. Փարիզ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1.- Ամբողջացո՛ւր ըստ Բ.
Կորնթացիներուն 5.17.

Ուեւ մէկը որ -----միացած է՝
---- արարած է. այլեւս չէ՛ այն՝ ինչ որ
էր -----, որովհետեւ
----- նորոգուեցաւ:

2.- Զատիկին, ողջոյն տուողը կ'ըսէ.
- Քրիստոս ----- ի -----
եւ ստացողը կը պատասխանէ
----- է ----- Քրիստոսի:

3.- Ո՞ր թուականին տեղի ունեցաւ
Սուրբ Խաչի երեւումը:

Մայիս 7, --- թուին

4.- Որո՞ւ հայրապետութեան
շրջանին Սուրբ Խաչը երեւցաւ:

Կ----- Երուսաղէմացի

5.- Հայաստանի Առաջին
անկախութիւնը ո՞ր թուականին
տեղի ունեցաւ :

Մայիս --, 19--

6.- Պատարագի ընթացքին,
սարկաւազը առաջին համարով կը
յիշատակէ Յաղթական եկեղեցւոյ լոյս
դէմքերը: Ամբողջացուր:
Առաքեալներ, Մ-----, Վ-----
---, Հ-----, Ե-----, Ե-----
-, ուղղափառ Մ----- եւ բոլոր
սուրբերը:

7.- Պատարագի ընթացքին,
սարկաւազը երկրորդ համարով կը
յիշատակէ Հ----- Եկեղեցւոյ
հաւատքի մեծ առաջնորդները,
որոնց կարգին են
Թադէոս, Բարթողիմէոս, Ս. Գրիգոր
Լուսաւորիչ, Ա-----, Վ-----, Յ--
-----:

8.- Ո՞ր թուականին ստորագրուեցաւ
Սեւրի Դաշնագիրը:

10 -----, 19--

9.- Հոգեգալուստը շարթուան ո՞ր օրը
կը տօնենք:

- ա. Երկուշաբթի
- բ. Ուրբաթ
- գ. Չորեքշաբթի
- դ. Կիրակի

10.- Հոգեգալուստը Համբարձումէն
քանի՞ օրեր ետք տեղի կ'ունենայ:

- ա. 10
- բ. 40
- գ. 50
- դ. 33